

Univerzita Karlova v Praze

Fakulta sociálních věd

Institut politologických studií

Teze bakalářské práce

**Maďarské referendum o kvótách 2016 –
předklady a důsledky**

Jméno: Michal Mikovčík

Předmět: Bakalářský seminář II.

Obor: Politologie a mezinárodní vztahy

Ročník: 2.

Volba tématu

Téma maďarského referenda o kvótách sa netýka len Maďarska ako štátu, ale týka sa takisto ostatných krajín, ktoré majú problémy vysporiadať sa s utečeneckou krízou. V dnešnom svete, kde rozmanitosť náboženstiev a kultúr sa čoraz viac rozmáha aj na európskom kontinente môže byť demokracia viac a viac dotknuteľná. Základne princípy demokracie su stále diskutovanou témou vo svete, hlavne kvôli neoprávnenému porušovaniu dohôd a zmlúv. V čase, kedy Viktor Orbán verboval maďarský ľud k postaveniu sa proti utečencom, ktorí obsadzovali južné pohraničné územia bolo nebezpečenství vysoké. Problém bol takisto v hlavnom meste Maďarska, Budapešti, kde utečenci obsadili historickú vlakovú stanicu.

Referendum napriek jeho neúspešnosti má dopady či už na maďarskú politiku, ale aj na politiku celej Európskej únie. Preto bude jeho analýza a zhodnotenie výsledkov bude predmetom mojej práce.

Ciele výskumného projektu

Hlavné princípy demokracie sú základom spolunažívania štátov v Európskej únii. Vymedzenie hlavných princípov demokracie a priblíženie toho, čo vlastne referendum je a kedy môže byť použité je nevyhnutné na to, aby čitateľ pochopil, o čo vlastne v Maďarsku išlo. Dôležité je si položiť hlavnú otázku: Čo predchádzalo maďarskému referendu? Pohľad na politiku EÚ, politiky Maďarska ako štátu a sled udalostí týkajúcich sa migračnej krízi túto otázku pomôže objasniť. Zozbieranie údajov a analýza výsledkov referenda nás posunie k výsledku toho, prečo referendum bolo alebo nebolo úspešné a aké dôsledky referendum vyvodilo pre ďalšie fungovanie Maďarska ako suverénneho štátu a jeho postavenie v Európskej únii. Aký dopad má neúspech referenda na vládu Viktora Orbána?

Současný stav poznání

Celé referendum bolo iniciované zo strany maďarského predsedu vlády Viktora Orbána. Orbán vyjadril veľkú nespokojnosť s rozhodnutím, ktoré padlo v Bruseli o presídľovaní obyvateľstva. Maďarsko odmietalo súhlasiť s presunom nemaďarských občanov na jeho územie, čo sa nestretlo s pochopením u ostatných európskych štátov. Orbánova nespokojnosť vyústila v zasadanie vlády, ktoré sa konalo 24. februára a bolo na ňom oznámené, že maďarská vláda bude iniciovať vyhlásenie referenda. Slovo dalo slovo a 10. mája 2016 bolo vyhlásené referendum, v ktorom bola maďarskému ľudu predložená otázka: „Ste za to, aby EÚ mohla aj bez súhlasu maďarského parlamentu stanoviť povinné presídlenie nemaďarských občanov do Maďarska?“. Celé referendum sprevádzala búrlivá kampaň, ktorá otriasla domácimi a svetovými médiami. Ofenzívne billboardy, ktoré vznášali

obvinenia napríklad za parížske atentáty práve na migrantov, ktorých prichádzali čoraz viac rozbúrili hlasy v médiach. Postoj maďarských strán bol jasný, väčšina sa vyslovila proti referenda, len 2 maďarské strany boli za odpoveď „Áno“ a to Maďarská liberálna strana a Aliancia liberálov a demokratov v Európe. Referendum sa konalo 2. októbra 2016. Výsledky referenda boli ale neplatné, kdeže ani 50% obyvateľov Maďarska sa nedostavilo k urnám. Neúspech referenda výrazne ovplyvnil postavenie Maďarska v očiach ostatných krajín Európy, ktoré bojujú s migračnou krízou a tak isto ovplyvnil postavenie Viktora Orbána na domácej scéne

Metodologie

Teoretické poznatky o demokracii, jej základných princípoch poznáme z viacerých významných historických titulov. Mojou úlohou bude vymedziť najdôležitejšie koncepty, vďaka ktorým demokracia funguje a podrobnejšie opísať význam a úlohy referenda. Z príslušných štatistických údajov môžeme rozanalyzovať výsledky referenda ako je volebná účasť, vekové zloženie obyvateľstva, aké hlasy sa vyskytovali v jednotlivých oblastiach Maďarska a mnoho iných vecí. Z výsledkov referenda je možné vydedukovať jeho dopad na ďalšiu politiku Maďarska a jeho fungovanie a postoj k utečencom v budúcnosti.

Seznam literatury

BOZÓKI, András. *The roundtable talks of 1989: the genesis of Hungarian democracy : analysis and documents*. Budapest: Central European University Press, 2001. ISBN 963-9241-21-0.

CABADA, Ladislav; KUBÁT A KOL., Michal; A KOL.. *Úvod do studia politických věd*. Praha : Eurolex Bohemia s. r. o., 2004. ISBN 80-86432-63-7.

CSEKO, Balasz, Peter FOSTER a James ROTHWELL. Hungary referendum: 98 per cent of voters say 'no' to EU migrant quotas. In: *The te* [online]. [cit. 2017-05-23]. Dostupné z: <http://www.telegraph.co.uk/news/2016/10/02/hungary-votes-no-to-migrant-quotas-polls-suggest---but-what-does/>

KONTLER, László. *Dějiny Maďarska*. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2008 (2. vydání). ISBN 978-80-7106-616-3.

Irmanová, Eva. 1998. Kádárismus, vznik a pád jedné iluze; Praha: Karolinum. ISBN 80-7184-436-5.

Magyarország Alaptörvénye [online]. Dostupné z: http://njt.hu/cgi_bin/njt_doc.cgi?docid=140968

Nemzeti Választási Iroda [online]. Dostupné z: <http://www.valasztas.hu/>

SARTORI, Giovanni. *Teória demokracie*. Bratislava : Archa, 1993. ISBN 80-7115-049-5.

SCRUTON, Roger. *Slovník politického myšlení*. Preklad Petr Pithart. 1. vyd. Brno : Atlantis, 1989. 183 s. ISBN 80-7108-013-6.

SZABOLCS, Panyi. *Orbán bejelentette: kvótaügyi népszavazást indítanak* [online]. Dostupné z: http://index.hu/belfold/2016/02/24/orban_varatlanul_bejelentest_tesz_a_parlamentben/

Osnova

- 1. Úvod**
- 2. Teória demokracie**
 - 2.1. Základné princípy demokracie**
 - 2.1.1. Referendum**
- 3. Dejiny Maďarska**
 - 3.1. Nástup demokracie v Maďarsku**
- 4. Referendum o kvótách 2016**
 - 4.1.1. Situácia pred referendom**
 - 4.1.2. Iniciatíva**
 - 4.1.3. Kampaň**
 - 4.1.4. Priebeh referenda**
 - 4.2. Výsledky referenda**
- 5. Situácia po referende**
 - 5.1. Štatistické údaje**
 - 5.2. Dopad na Maďarské obyvateľstvo a vládu**
- 6. Závěr**